Ankenævnet for Forsikring

Den 9. november 2016 blev i sag nr. 89133:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne har i medfør af lov om forbrugerbeskyttelse ved køb af fast ejendom tegnet ejerskifteforsikring i Tryg Forsikring A/S. De klager over, at selskabet har afvist af yde forsikringsdækning til forankring og forstærkning af bagmuren i husets ene gavl.

Selskabet har afvist af yde forsikringsdækning med henvisning til, at revner i bagmuren er almindeligt forekommende bevægelsesrevner. Selskabet har tilbudt at dække en udbedring af revnerne.

Den forsikrede ejendom er opført i 1976. Klagerne overtog ejendommen den 22/6 2013 på baggrund af en tilstandsrapport af 6/3 2013. Tilstandsrapporten indeholder ikke oplysninger af betydning for klagen.

I klagen af 23/2 2016 har klagerne bl.a. anført:

"1: 22 Juni '13 overtager vi huset. Opdager stor lodret revne i gavl samme dag.

2: [Håndværker] kommer for at kigge på skaden. Opdager endnu flere vandrette/lodrette/skæve revner på alle vægge, hvor tapet er fjernet.

3: Anmelder skaden til ejerskifteforsikring hos Tryg.

4: Taksator besøg

5: Ingeniør udregning

6: Arbejdet startes. Arbejde sluttes dec. 13

7: Inden vi selv starter malingsprojekt i stuen, er revnerne nogle steder kommet igen. Dette udbedre igen med special lim og spartel.

8. Forår '15 kan man igen se den værste af revnerne igennem filten.

9. Kort efter endnu en revne i gavlens højre hjørne nede. Denne er vokset med tiden og har forskudt sig. (se billed…)

10. Sensommer '15 endnu en revne i venstre side af gavlen, oppe i hjørnet er kommet. Denne kom over en weekend og er kun blevet værre med tiden (se billed…).

11. Taksator besøg Sep. '15. Han beder ingeniøren om ny beregning/løsning/årsag.

12. Afslag 10.11.2015.

13. Klage 26.11.2015

P.S. … Først 1 begrundelse for skaderne, og nu en helt anden begrundelse. Selvom det stadig er det samme problem/skade."

Klagerne har i klageskemaet endvidere anført:

"Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

At skaden udbedres udfra ingeniørens beregning d 12.10.2015 så vi ikke står i samme situation om 1 år."

I brev af 18/3 2016 til nævnet har selskabet bl.a. anført:

"Sagen startede op d. 24. juni 2013, hvor vi modtog vores kundes anmeldelse af revnedannelser i facadevæggene. Årsagen til revnerne var utilstrækkelig stabilitet pga. manglende vindkryds og forankring af tagkonstruktionen.

Skaderne blev anerkendt af vores taksator og udbedret i henhold til ingeniørens rapport.

I forbindelse med reparation af væggene blev revnerne injekseret/limet, fuldspartlet og slebet. Jeg skal for god ordens skyld oplyse, at den manglende forankring ikke kan have indflydelse på revnerne i gavlenden, men vores taksator har tilbage i 2013 valgt at udbedre revnerne både i gavlenden og på facademurene. Vores taksator er i mellemtiden gået på pension og vi har derfor ikke mulighed for en nærmere undersøgelse af udbedringen. Vi må derfor formode, at den er medtaget som en venlig gestus over for vores kunde, idet der var tale om en forholdsvis begrænset udgift. Vi skulle naturligvis have informeret vores kunde om at denne udbedring ikke var en del af den anerkendte skade, hvilket vi også efterfølgende har beklaget.

Vores kunde kontaktede os telefonisk igen d. 27. august 2015, hvor han oplyste, at der igen var opstået revnedannelser i de indvendige vægge.

Vores taksator besigtigede skaderne d. 22. september 2015. Til stede ved besigtigelsen var vores kunde og dennes ingeniør. Vores taksator bad ingeniøren undersøge hvad årsagen til de tilbagevende revner var og det er korrekt, at de talte om hvad man kunne gøre for at afhjælpe problemet. Dette kan dog ikke ses som en anerkendelse af skaden, idet det ikke var fastslået hvad årsagen til revnerne var.

Af ingeniørens rapport fra 12. oktober 2015 fremgår det, at årsagen til revnerne er at endegavlene er opført i 75 mm porebeton. De kan således ikke henføres til den oprindelige anmeldelse fra 2013, hvor årsagen til revnerne i facadevæggene var den manglende forankring af tagkonstruktionen.

Idet det var almindelig gængs byggestil i 1976 at anvende 75 mm porebeton, så adskiller det sig ikke fra hvad man kan forvente at tilsvarende bygninger af samme alder og vedligeholdelsesstand. Skaden blev derfor afvist ved brev af 11. november 2015.

Afgørelsen blev fastholdt ved brev af 17. december 2015, dog anerkendte vi udbedring af revner øverst i venstre hjørne, idet vores taksator vurderede, at det spændebånd man havde brugt til forankring af tagkonstruktionen havde forårsaget disse revner.

Efter Kvalitetsafdelingens behandling blev afgørelsen endnu engang fastholdt. Vi beklagede dog, at vi ikke havde informeret vores kunde omkring udbedringen af revnerne i gavlenden og vi tilbød derfor at spartle, slibe og male gavlende, men vi kunne ikke anerkende ingeniørens udbedringsforslag med at beklæde hele væggen med en træplade.
…
Konklusion
På det foreliggende grundlag må jeg fastholde, at revnerne i endegavlen ikke kan relateres til den anmeldte skade fra 2013.

Det er vores klare overbevisning, at der både i 2013 og på nuværende tidspunkt er tale om almindelige bevægelsesrevner, idet der er tale om lige lodrette revner. Bevægelsesrevner er almindeligt forekommende i stort set alle huse og de nedsætter ikke bygningens værdi eller brugbarhed nævneværdigt, ligesom det heller ikke adskiller sig fra hvad man kan forvente af et tilsvarende hus.

Det er korrekt, at ingeniørens forslag til forbedring hvor man beklæder hele væggen med en træplade, vil afhjælpe problemet helt. Det er dog ikke en udbedring vi kan tage del i, da der dels ikke er tale om en dækningsberettiget skade og dels vil der være tale om en forbedring.

Som tidligere oplyst dækker vi udbedringen af revnerne mellem facadevæggen og endegavlen, idet de kan relateres til den tidligere anerkendte skade. Derudover kan vi tilbyde at spartle, slibe og male endegavlen, fordi vores kunde ikke blev orienteret om, at dette ikke var en del af den tidligere anerkendte skade. Idet revnerne med stor sandsynlighed vil komme igen, tager vi forbehold for fremtidige bevægelsesrevner jf. forsikringsbetingelserne pkt. 5.10."

Klagerne har i brev af 6/4 2016 til nævnet hertil bl.a. anført:

…
2. Da vi tilbage d. 24/6-13, anmeldte skaden var det præcis revnerne på gavlen, som det drejede sig om. Og ikke, som de skriver, facadevæggene. For på daværende tids-

punkt havde vi ikke fjernet tapetet andre steder. Dette gjorde vi først, efter aftale med tryg, for at se, hvordan resten af huset så ud.

…

4. Der er IKKE på noget tidspunkt, lavet beregninger omkring en træplade fra ingeniørens side. De snakkede om det, da de alle var her d. 22 sep. Men det har jo øjensynligt ikke været den rigtig løsning, eftersom han er kommet frem til et helt andet resultat.
5. Her i weekenden, d. 2/3-4-16 har vi så også opdaget at ydervæggen er begyndt at revne i fugerne. Dette er på modsatte side af, den indvendige væg, hvor pudset har løsnet sig og filten revnet. Se vedlagte foto. Så vi kan vel kun konstaterer, at det hele stadig bevæger sig. Så det er vel ikke kun den indvendige 75 mm porebeton, der bevæger sig. Dette har vi også informeret Tryg om…"

Selskabet besigtigede og har i brev af 11/5 2016 til nævnet bl.a. anført:

"Vores taksator besigtigede revnerne d. 27. april 2016 og af den efterfølgende rapport fremgår det, at der er tale om almindelige bevægelsesrevner, som er naturligt forekommende i huse af denne alder og konstruktionsmetode.

Som tidligere nævnt er der opstået revner indvendigt i det ene hjørne. Revnerne skyldes formentlig den sammenspænding der er sket i forbindelse med forankringen af tagkonstruktionen og forholdet er allerede ved første besigtigelse anerkendt som dækningsberettiget. Der sås ved besigtigelsen d. 27. april 2016 tilsvarende revner udvendigt og vi vurderer, at de ligeledes skyldes sammenspændingen, hvorfor disse revner også anerkendes som dækningsberettiget…

I forhold til denne anerkendelse beder vi vores kunde indhente et tilbud på udbedring af såvel de udvendige og indvendige revner.

For så vidt angår de øvrige revner - både indvendige og udvendige fastholdes vores tidligere afgørelse med henvisning til, at der er tale om almindelige bevægelsesrevner."

Klagerne har i brev modtaget af nævnet den 31/5 2016 bl.a. anført:

"... Kan vi ikke se nogen ide i, at indhente et tilbud på at få det lavet, da der allerede er lavet en ingeniør beregning. Og hvis vi tager udgangspunkt i det seneste brev fra tryg, finder vi det meget underligt, at en kvalitetskonsulent kan begrunde en formentlig årsag, når taksatoren der har været ude at besigtige revnerne ikke kan konstaterer noget konkret … Samt at de kommer med, som vi se det, to forskellige årsager/grunde. Da taksatoren var her den 27 april, sagde han, at det kunne være en god ide, at få en ingeniør til at kigge på det. Måske endnu en grund til, at der ikke er nogle der ved hvad det kan være."

Selskabet har hertil i brev af 16/6 2016 til nævnet bl.a. anført:

"Indledningsvis skal jeg oplyse, at vi ikke kommer med forskellige begrundelser eller årsager til revnerne øverst i overgangen mellem facade og gavl.

Vores taksator, som besigtigede de udvendige revner d. 27. april 2016, var ikke klar over, at der var lagt en murrem rundt om konstruktionen i forbindelse med forankringen af tagkonstruktionen. Dette er årsagen til, at han nævnte, at vores kunde skulle få en ingeniør til

kigge på det og sikre, at der var det nødvendige slidlag mellem remmen og konstruktionen.

Jeg må dog henvise til, at vi allerede ved brev af 17. december 2015 har anerkendt denne skade med henvisning til, at den netop skyldes den sammenspænding der blev lavet i forbindelse med forankringen af tagkonstruktionen til facaden.

Den indsendte ingeniørberegning omhandler beklædning af hele væggen med ny beklædning, men finder vi ikke nødvendigt for udbedring af den anerkendte skade."

Nævnet har fået forelagt bilag, herunder rapporter og fotos fra sagen. Et uddrag gengives i det følgende.

Af notat af 12/10 2015 udarbejdet af klagernes ingeniør fremgår bl.a.:

"**Baggrund**
Der er tidligere i huset på …vej konstateret revner i indvendige porebetonvægge. (Ingeniørfirmaet] har anvist en løsning for disse.
Der er nu opstået nye revner i gavlvæggen mod …vej…

[Ingeniørfirmaet] er blevet tilkaldt for at vurdere årsagen til revnerne og beskrive en løsning.

Forudsætninger
Ved besigtigelse den 2015-09-22 var der synlige revner i gavlvæg mod …vej. Væggen var beklædt med filt.
Der kunne konstateres tre revner i gavlen ...

Huset er opbygget ned bærende indervæg i 75 mm porebeton.

Gavlvæggen optager ikke last fra tilstødende bygningsdele, men indgår i det husets afstivende system.

Vurdering
Ved vandret lastpåvirkning fra vind opstår der store kræfter i de stabiliserende vægge. Det er kendt fra tidligere sager at 75 mm porebeton ofte ikke er stærkt nok, til at optage disse kræfter uden supplerende forankring og sammenspænding.
Ovenstående har vist sig at være tilfældet for nærværende gavlvæg. Ud over væggens ringe tykkelse vurderes det at væggens lave egenvægt og manglende last fra tilstødende bygningsdele er medvirkende årsager til de opståede revner.

Anbefaling
Det anbefales at forankre gavlvæggen til fundament for at introducere en normalspænding i vægelementerne, der vil gøre gavlvæggen stivere. Derudover anbefales det at klæbe et lag vådrumsgips på væggens inderside. Det er her vigtigt at der benyttes mineralsk klæber. Klæber må ikke indeholde organisk materiale.

Gavlvæggen forankres til fundamentet i hulrum i henhold til nedenstående beskrivelse.

- Der monteres stålplade PL20 på oversiden af gavlvæg, jf. bilag ... Stålplade fastgøres til indervæggen med Hilti betonskrue HUS3-H 8mmx120mm eller tilsvarende.
- Der indlimes ø12 rundstål i fundament med sættedybde 250mm. Rundstål fastgøres med Hilti HIT-HY 200A eller tilsvarende. Det er vigtigt at der forankres i betonfundament og ikke i letklinkerblokke.
- På overside af gavlvæggen skæres gevind i rundstål og der spændes til med møtrik og spændskive.
- Gavlvæggen forankres 4 steder …
- På inderside af gavlvæg klæbes vådrumsgipsplade 12,5mm med en mineralsk klæber og der udføres malerbehandling som eksisterende."

Selskabets taksator har i rapport fra besigtigelsen den 27/4 2016 bl.a. anført:

> "I hjørnet i overgangen mellem facade og gavl, kan det konstateres at der er en udposning i pudsen, det ser ud til at der er noget der står og "trykker" på bagmuren.
>
> Årsagen til det kan jeg ikke konstateres, men der ligger en murrem i hele facadelængden, den vil uden tvivl står og "arbejde" og måske give et tryk på bagmuren, dette kunne være en årsag.
>
> Der kan udvendigt i samme område som den indvendige skade i hjørnet konstateres mindre revner i murværk, dette skyldes efter min vurdering sammen årsag som den indvendige skade i hjørne."

Af notat af 23/7 2013 udarbejdet af klagernes ingeniør i forbindelse med den første anmeldelse af revner i bagmur og indervægge fremgår bl.a.:

> "**Bygningsbeskrivelse**
> Boligen er opført i 1976 i et plan med loftrum. Ydervægge er opbygget med formur i murværk og en bærende samt stabiliserende indervæg i 75 mm etagehøje porebetonelementer. Indvendige stabiliserende vægge er også opbygget i porebeton.
> Tagkonstruktionen er opført traditionelt i gitterspær med tegl uden undertag.
>
> **Besigtigelse**
> Ved besigtigelse den 18. juli 2013 var ca. 90 % af de indvendige vægge afrenset for vægbeklædning.
> I den bærende bagmur og i indervægge kunne der i hele huset observeres lodrette revner, se … foto. Der kunne også observeres vandrette revner i de samme vægge i hele huset. De vandrette revner var mindre end de lodrette og kan derfor ikke ses på … foto.
> …
> Ved besigtigelse af sokkel og udvendigt murværk blev der kun fundet få revner. Revner i sokkel blev observeret ved husets hjørner og revner i murværk blev observeret ved husets ene hjørne.
>
> Ved besigtigelse af tagkonstruktionen kunne det konstateres at taget er udført uden vindkryds og tilsyneladende uden forankring til fundament.

Konklusion
Det konstaterede omfang af revner i sokkel og udvendigt murværk giver ikke begrundet mistanke om geotekniske problemer. I stedet vurderes det at revner i porebetonvægge skyldes utilstrækkelig stabilitet som er begrundet i det følgende.

Lodrette revner
Ved vandret lastpåvirkning fra vind opstår der store kræfter i de stabiliserende vægge. Det er kendt fra tidligere sager at 75 mm porebeton ofte ikke er stærkt nok, til at optage disse kræfter uden supplerende forankring og sammenspænding.

Da der ikke er udført vindkryds eller fast undertag i tagkonstruktionen, kan tagkonstruktionen ikke fordele vandrette laster tilstrækkeligt ud til husets stabiliserende vægge. Dette kan resultere i at store kræfter koncentreres i enkelte stabiliserende vægge.

Det vurderes at lodrette revner er opstået som resultat af manglende vindkryds og forankring af tagkonstruktion.

Vandrette revner
Ved kraftig vindpåvirkning kan tagkonstruktionen blive påvirket af store lodrette kræfter. Der kan i sådanne tilfælde opstå både tryk og sug (løft) på tagkonstruktionen der overstiger tagets vægt. Når tagkonstruktionen ikke er forankret giver dette en stor dynamisk lastpåvirkning af de bærende vægge som de ikke er beregnet til.

Det vurderes at vandrette revner er opstået som resultat af manglende forankring af tagkonstruktion.

Løsning
For at skabe tilstrækkelig stabilitet i huset foreslås det at følgende tiltag udføres:

Generelt
Alt stål i hulrum skal korrosionsbeskyttes til C5-I.

Forankring af tagkonstruktion
Tagkonstruktionen forankres til fundamenter i hulrum iht. nedenstående beskrivelse.

- Der indlimes ø12 rundstål i fundament med sættedybde 250 mm. Rundstål fastgøres med Hilti HIT-HY 200 A eller tilsvarende. Det er vigtigt at der forankres i betonfundamenter og ikke letklinkerblokke.
- Rundstål fastgøres til tagkonstruktion gennem spærfødder. På overside af spærfødder skæres gevind i rundstål og der spændes til med møtrik og spændskive.
- Alle husets fire hjørner skal forankres.
- Langs facaderne skal spær forankres pr. maks. 3,0 m …

…
Sammenspænding
Porebetonelementer spændes sammen i hulrum iht. nedenstående beskrivelse.
…

- Porebetonelementer i gavle og facader spændes sammen med rundstål og beslag som vist på … figur.
- Rundstål spændes stramt op samtidig på alle ydervægge.
- Der udstøbes mellem beslag og porebeton.
- Beslag der er vist på … figur har højden 150 mm og rundjern fastgøres i tredjedelspunkterne.

…
Vindkryds
Vindkryds monteres i tagkonstruktion iht. nedenstående beskrivelse.

- Der monteres vindkryds i dimension 40 x 2 mm efter … principskitse. Vindkryds fastgøres til spær med tilhørende beslag og båndstrammere efter leverandørens anvisninger.

…"

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**3. Hvad dækker ejerskifteforsikringen**
3.1 Skader og fysiske forhold
Forsikringen dækker udbedring af aktuelle skader samt fysiske forhold ved bygningerne, der giver nærliggende risiko for skader på de forsikrede bygninger eller bygningsdele.

Ved skade forstås brud, lækage, deformering, svækkelse, revnedannelse, ødelæggelse eller andre fysiske forhold i bygningen, der nedsætter bygningens værdi eller brugbarhed nævneværdigt i forhold til tilsvarende intakte bygninger af samme alder i almindelig god vedligeholdelsesstand. Manglende bygningsdele kan være en skade.

Ved nærliggende risiko for skade forstås, at der erfaringsmæssigt vil udvikle sig en skade, hvis der ikke sættes ind med særligt omfattende vedligeholdelsesarbejde eller andre forebyggende foranstaltninger."

Nævnet udtaler:

Klagerne anmeldte revner i bagmure og skillevægge i juni 2013 kort tid efter overtagelsen af ejendommen, og selskabet har ydet forsikringsdækning til stabilisering af huset ved forankring af tagkonstruktionen, sammenspænding af bagmure i gavle og facader samt montering af vindkryds i tagkonstruktionen. Endvidere har selskabet dækket, at de revnede vægge blev limet, fuldspartlet og slebet.

I august 2015 anmeldte klagerne, at en lodret revne i stuens gavl var kommet igen, og at der var opstået en ny lodret revne nederst i højre hjørne og en ny skrå revne øverst i venstre side. Der er efterfølgende konstateret mindre revner i murværket udvendigt ved det øverste hjørne. Klagerne har i klageskemaet anført, at de ønsker, at skaden udbedres ud fra ingeniørens beregning af 12/10 2015, så de ikke står med samme skader om et år.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at der er tale om sædvanligt forekommende bevægelsesrevner i den lette bagmur. Selskabet har tilbudt at reparere de konstaterede revner én gang.

Nævnet bemærker indledningsvist, at selv om selskabet i forbindelse med klagernes tidligere anmeldelse har dækket udbedring af blandt andet revner i gavlen, forpligter det ikke selskabet til at dække nye eller genopståede revner, hvis årsagen hertil ikke er en dækningsberettigende skade.

Det fremgår af notat af 12/10 2015 fra klagernes ingeniør, at der ved vandret lastpåvirkning fra vind opstår store kræfter i de stabiliserende vægge. Det er kendt fra tidligere sager, at 75 mm porebeton ofte ikke er stærkt nok til at optage disse kræfter uden supplerende forankring og sammenspænding. Ovenstående har vist sig at være tilfældet for nærværende gavlvæg. Ud over væggens ringe tykkelse vurderer ingeniøren, at væggens lave egenvægt og manglende last fra tilstødende bygningsdele er medvirkende årsager til de opståede revner. Ingeniøren anbefaler at forankre gavlvæggen til fundament for at introducere en normalspænding i vægelementerne, der vil gøre gavlvæggen stivere. Derudover anbefaler ingeniøren at klæbe et lag vådrumsgips på væggens inderside.

På baggrund af ovenstående lægger nævnet til grund, at det var almindeligt at anvende porebetonelementer på 75 mm som bagvæg i 1976, og at det ikke er usædvanligt, at der i porebetonvægge i et vist omfang opstår fine revner uden, at det har konstruktiv betydning.

Selskabet har oplyst, at skaderne blev anerkendt af selskabets taksator og udbedret i henhold til ingeniørens rapport fra 2013. Nævnet bemærker, at selskabet har anerkendt at dække for følgeskader ved den første udbedring. Nævnet lægger til grund, at selskabet honorerer dette tilsagn.

Da nævnet efter de forelagte oplysninger må lægge til grund, at revnerne i gavlvæggen i øvrigt må anses for at være bevægelsesrevner, som må tilskrives konstruktionen med

en væg af 75 mm porebeton, kan nævnet ikke kritisere, at selskabet – ud over sit dækningstilsagn vedrørende følgeskader fra den første reparation – har afvist, at forholdet udgør en skade i ejerskifteforsikringens forstand. Nævnet forudsætter, at selskabet i overensstemmelse med det af selskabet tilbudte yder forsikringsdækning til reparation af selve revnerne, som nærmere tilbudt i brev af 13/3 2016 til nævnet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagerne får ikke medhold.

Peter Thønnings